

अर्धन्यायिक स्वरूपाच्या प्रशासकीय सुनावण्या घेण्याकरिता व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगचा (ऑनलाईन सुनावणीचा) पर्याय उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण - २०२०/प्र.क्र.६२/१८ (र.व का.)

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : १७ मे, २०२२.

वाचा:- :

शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : संकीर्ण-२०२० / प्र. क्र. ६२ / १८ (र.व का.), दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०२०.

प्रस्तावना:-

कोविड-१९ विषाणूच्या प्रादुर्भावाच्या पार्श्वभूमीवर विविध अधिनियमांतर्गत विविध सक्षम प्राधिकरणांद्वारे घेण्यात येत असलेल्या अर्धन्यायिक स्वरूपाच्या सुनावण्या तसेच माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत प्रथम अपिलांच्या सुनावण्या व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगच्या माध्यमातून घेण्यात याव्यात, या मागणीसाठी मा. मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये दाखल करण्यात आलेल्या जनहित याचिकेस (क्रमांक PIL (L) ३१४४ / २०२०, श्री. शैलेश गांधी व इतर विरुद्ध महाराष्ट्र शासन) अनुसरून कोविड-१९ विषाणूच्या प्रादुर्भावाच्या परिस्थितीमध्ये सदर सुनावण्या व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगच्या माध्यमातून घेण्याबाबतच्या सूचना दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०२० च्या संदर्भीय शासन परिपत्रकान्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

२. व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगच्या माध्यमातून सुनावण्या घेण्याची सदर पद्धत फक्त कोविड कालावधीपुरतीच न राहता ती कायमस्वरूपी करण्याबाबत उक्त याचिकेत याचिकाकर्ते यांनी दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०२० च्या निवेदनाद्वारे मागणी केलेली आहे. या पार्श्वभूमीवर सुधारित सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

अर्धन्यायिक स्वरूपाच्या प्रशासकीय सुनावण्या घेण्याकरिता व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगचा (ऑनलाईन सुनावणी) पर्याय यापुढेही सर्व शासकीय कार्यालयांमध्ये पुढील अटीच्या अधीन राहून उपलब्ध करून देण्यास या परिपत्रकान्वये मान्यता देण्यात येत आहे:-

अ) सध्या कोविड संदर्भातील आदेशान्वये कोविड प्रतिबंधात्मक निर्बंध उठविण्यात आलेले असल्याने अर्जदारांना / पक्षकारांना प्रत्यक्ष सुनावणीसाठी कार्यालयात उपस्थित राहण्याचा पर्याय जरी उपलब्ध असला तरी, अर्धन्यायिक स्वरूपाची सुनावणी घेणा-या प्राधिकरणांनी व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे (ऑनलाईन) सुनावणी घेण्याचा पर्याय उपलब्ध ठेवावा व कोणत्या माध्यमातून सुनावणी ठेवावी यासंदर्भात सुनावणी घेणा-या प्राधिकरणाने उचित निर्णय घ्यावा.

ब) सुनावणी घेणा-या प्राधिकरणाने अर्धन्यायिक स्वरूपाच्या सुनावणीस अर्जदारास / पक्षकारास व्यक्तीशः (समक्ष) कार्यालयात बोलाविल्यास शासनाने किंवा स्थानिक प्राधिकरणाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या कोविड - १९ विषाणूसंदर्भातील प्रतिबंधात्मक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

क) अर्जदाराने / पक्षकाराने अर्धन्यायिक सुनावणीकरीता व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे (ऑनलाईन) सुनावणीची मागणी केल्यास त्याला अशा ऑनलाईन सुनावणीचा पर्याय, सुनावणी घेणा-या प्राधिकरणाने उपलब्ध करून दयावा. त्याकरीता आवश्यक सुविधा कार्यालयात उपलब्ध करून घेण्याची योग्य ती व्यवस्था करावी.

३. सदर परिपत्रकान्वये देण्यात आलेले आदेश पुढील आदेशापर्यंत लागू राहतील.

४. सदर परिपत्रक वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ६६७ /२०२१/ व्यय-४, दिनांक १०/१२/२०२१ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२२०५१७१७५१५७५२०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सो. ना. बागुल)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य,
८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
१०. सर्व मा.मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
११. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.

१२. मा.महाअधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य.
१३. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
१४. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई.
१५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई.
१६. प्रबंधक, लोकायुक्त व उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय.
१७. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
१८. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
२०. मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.
२१. राज्य मुख्य सेवा हक्क आयुक्त, राज्य सेवा हक्क आयोग, मुंबई.
२२. सर्व विभागीय आयुक्त.
२३. सर्व जिल्हाधिकारी.
२४. मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख.
२५. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
२६. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.बॅरेक नं.१, योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई-४०००२०.
२७. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०००२५.
२८. नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडीया मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई - ४०००३८.
२९. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८.
३०. बहुजन समाज पार्टी, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, प्लॉट नं. ८३-अ, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०००७४.
३१. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई - ४००००४.
३२. भारतीय कम्युनिस्ट(मार्क्सवादी) पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई - ४०००१३.
३३. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई -४०००२८.
३४. निवड नस्ती (का.१८), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.